

**BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK
TANÁCSNOKÁTÓL**

Békéscsaba, Szent István tér 7.

Ikt. sz.: XIV. 38-1/2023.

Előadó:

Mell.: .

Hiv. sz.:

Postacím: 5601 Pf. 112.

Telefax: (66) 523-804

Telefon: (66) 523-800

E-mail: varoshaza@bekescsaba.hu

NYILVÁNOS ÜLÉS napirendje

A döntéshozatal **egyszerű** többséget igényel!

Tárgy: Békéscsaba Megyei Jogú Város
közigazgatási területén lévő dűlők elnevezése

Véleményező: Városüzemeltetési, Fejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság
Kulturális, Köznevelési és Érdekegyeztető Bizottság

Előterjesztés

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 2023. február 23-án tartandó nyilvános ülésére

Tisztelt Közgyűlés!

A tanyai lét a magyar társadalom egyik tradicionális létformája. Ha pusztulni hagyjuk, kultúránk egy darabját hagyjuk pusztulni vele, egy részét annak az örökségnek, melyet ősainktól kaptunk.

A Csaba környéki tanyavilág sajnos eléggé elhanyagolt helyzetben van, a felszámolódás útjára lépett. Ha az okokat kutatjuk, többet is találunk, melyek egymással összefonódva, összegabalyodva erős és kusza, nehezen átlátható szövevényt képeznek előttünk. Sokszáz tanyáról, s ugyanannyi családról kell hát beszélnünk, s igent vagy nemet mondani jelenükre, s jövőjükre.

Békéscsabán több mint kétezer ember sorsáról van szó, Ekkora lélekszámmal, már van Magyarországon város is...

A csabai tanyavilágot a városból sugárszerűen kifutó országutak szelik Kistrétté, Felsőnyomássá, Fürjessé, Kerekké, Fényessé (Fövenyessé), Nagyrétté, Vandháltá kisebb-nagyobb külön világokká. Úgy is mondhatnánk lakóközrétékké. 3-400 lakos más helyeken már önálló önkormányzatú település - kistérségi jogokkal, Leader-táblával a határtáblája fölött.

A dűlőnevek sok történelmi és néprajzi adatot (pl. elpusztult helységek neve és helyei, egykori növénytakaró és művelési rendszerek emléke stb.) is őriznek.

A dűlőnév: a település határának művelés alatt álló részeire vonatkozó földrajzi név. A dűlőnevek jelentős forrásai a helytörténet-írásnak, agrártörténetnek, régészetnek, néprajznak

egyaránt, mivel tanúskodnak a határ régi természeti viszonyairól, az egykori művelési formákról, termelvényekről, határhasználati módokról, a birtokbavétel módjáról, a birtoklási formákról és azok változásáról, valamint a határban állt egykori településekről.

Fontos feladatunk és felelősségünk a ma hivatalos elnevezéssel nem rendelkező dűlők elnevezése, kitáblázása, és a tanyák dűlőkhöz mért számozása, egyes határrészek, jellegzetes helyek régi elnevezéseinek visszaállítása (pl. Vandhát, Diós-zug, Rózsazug, Határ-dűlő, stb.) egyrészt az adott területek megfelelő beazonosíthatósága érdekében (megkönnyítve ezzel a tájékozódást nemcsak a lakosok, de adott esetben a mentők, tűzoltók, közszolgáltatást végzők vagy bárki más részére is), másrészt városunk egyes területeinek történelmileg kialakult elnevezése feltárása, közzététele érdekében.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 10/2022. (V. 31.) önkormányzati rendelete rendelkezik a közterületek, egyes épületek és műtárgyak elnevezéséről, az ingatlanok címeinek megállapításáról, valamint művészeti alkotások és művészeti alkotásnak nem minősülő emléktáblák elhelyezéséről.

Az 1. § a) pontja szerint a rendelet hatálya kiterjed a Békéscsaba közigazgatási területén található közterületek elnevezésének megállapítására és megváltoztatására.

A 3.§ Közterületek, épületek és műtárgyak elnevezésének megállapítása és megváltoztatása esetén figyelemmel kell lenni arra, hogy

a) a közterületnek, épületnek vagy műtárgynak a története során milyen neve alakult ki (történeti elv) és

b) hogyan nevezik a közterületet, épületet vagy műtárgyat a környékben élők (élő használat elve).

Az 5.§ szerint:

(1) Közterületek, épületek és műtárgyak elnevezésének megállapítását és megváltoztatását kezdeményezheti:

a) a polgármester,

b) az alpolgármesterek,

c) az önkormányzati képviselők,

d) a jegyző,

e) a városi főépítész,

f) a települési nemzetiségi önkormányzatok,

g) az érintett közterületről megközelíthető ingatlan tulajdonosa,

h) az érintett közterületről megközelíthető ingatlanban lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személy, vagy

i) az érintett közterületről megközelíthető ingatlanban székhellyel vagy telephellyel rendelkező jogi személy képviselője.

(2) Közterületek, épületek és műtárgyak elnevezésének megállapítása és megváltoztatása előtt az elnevezés megállapításáról, illetve megváltoztatásáról ki kell kérni

a) azon egyéni választókerületi önkormányzati képviselő véleményét, amelyben az érintett közterület, épület vagy műtárgy található és

b) az érintett közterületről megközelíthető ingatlanok tulajdonosainak véleményét.

(3) Az (1) bekezdés f)–i) pontokban meghatározott esetekben a kezdeményező a kezdeményezés benyújtása előtt írásban köteles beszerezni a (2) bekezdésben előírt véleményt.

(4) A kezdeményező a kezdeményezésben köteles

a) megindokolni az elnevezés megállapításának vagy megváltoztatásának szükségességét,

b) javaslatot tenni a közterület, épület vagy műtárgy elnevezésére,

c) indokolással bemutatni a javasolt elnevezést.

(5) A kezdeményezést a jegyző a városi honlapon legalább 15 napra közzé teszi azzal, hogy a felhívással, hogy a lakosság véleményt nyilváníthat a tervezett elnevezéssel kapcsolatban.

(6) A kezdeményezéssel kapcsolatban ki kell kérni a Békéscsabai Települési Értéktár Bizottság véleményét.

Fentiek ismeretében kezdeményezem, hogy Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése hozzon döntést a város közigazgatási területén található dűlők elnevezése tárgyában.

Figyelemmel azonban arra, hogy nagyszámú közterületről van szó, amelyek vonatkozásában a város története során kialakult, az egyes dűlők beazonosítását szolgáló történeti jellegű elnevezések összegyűjtése komoly szakmai felkészültséget és kutatómunkát igényel, javaslom, hogy az önkormányzat kérje fel a Munkácsy Mihály Múzeumot - a Békés Megyei Könyvtár, és a városi főépítész bevonásával - a város múltjában használatban volt elnevezések feltárására. Ezt követően, a szakmai munka eredményének ismeretében kerülhetne sor az egyes dűlők esetében a név vonatkozásában a konkrét javaslatlételre, és javaslatok indokainak bemutatására, amely megküldésre kerülne először a Békéscsabai Települési Értéktár Bizottság, majd azt követően a Földrajzinév-munkacsoport részére véleményezés céljából.

A véleményezett javaslatok alapján, az elnevezni tervezett közterületek száma ismeretében lesz majd lehetőség arra, hogy az elnevezésekre vonatkozó előterjesztés a szakmai indokokon túlmenően a döntés végrehajtásával járó költségekre (pl. időjárásálló, UV-álló, strapabíró táblák beszerzése, elhelyezése stb.) és annak költségvetési fedezetére is kiterjedően előkészítésre kerüljön.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a határozati javaslatban foglaltak elfogadására.

A döntés végrehajtásában közreműködő felelős hivatali egység: Stratégiai-Fejlesztési Osztály
Városépítészeti Csoport, Oktatási, Közművelődési és Sport Osztály.

Határozati javaslat:

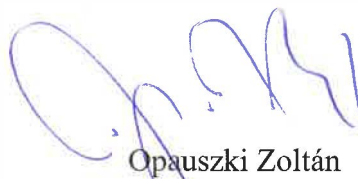
1. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése kinyilvánítja azon szándékát, hogy a város közigazgatási területén található dűlők elnevezést kapjanak.

2. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése felkéri a Munkácsy Mihály Múzeumot, hogy a Békés Megyei Könyvtár és Lukácsi László városi főépítész bevonásával tárja fel, gyűjtse össze a város múltjában használatban volt dűlő elnevezéseket.
3. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése felkéri a Munkácsy Mihály Múzeumot, hogy a 2. pont szerinti kutatómunka eredményének ismeretében tegyen javaslatot az elnevezendő dűlők körére, az egyes dűlők konkrét elnevezésére, azok indokaira és javaslatát küldje meg először a Békéscsabai Települési Értéktár Bizottság, majd azt követően a Földrajzinév-munkacsoport részére véleményezés céljából.

Felelős: Dr. Bácsmegi Gábor, a Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója

Határidő: 2023. szeptember 30.

Békéscsaba, 2023. február 16.

Opauszki Zoltán
tanácsnok

Ellenjegyzés:

Jogi:.....
